

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

246645

ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานการส่งออกผ้าไหมของประเทศไทย
ไปสาธารณรัฐประชาชนจีน

ปราณี กาลวิบูลย์

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2554

ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานการส่งออกลำไยอบแห้งของประเทศไทย
ไปสาธารณรัฐประชาชนจีน

ปรวดี กาลวิบูลย์

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

FACTORS AFFECTING THAILAND'S DRIED LONGAN EXPORT
SUPPLY TO THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

PARAWADEE KANWIBOON

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ECONOMICS

2011

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ไปสาธารณรัฐประชาชนจีน

ชื่อผู้เขียน

นางสาวปรวดี กาลวิบูลย์

สาขาวิชา

เศรษฐศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์อดิ ไทยานันท์

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม

รองศาสตราจารย์ ดร. รวงทอง ชัยประสพ

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

พ. ๒๐ พ. ๒๐

..คุณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุทธิพิธ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

John A. Smith

..ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์เอกสิทธิ์ เตชะโกศิยวณิช)

018000170172

..กรรมการ

(รองศาสตราจารย์อดิ ไทยานันท์)

For Andrew

..กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม)

செய்தியை

...กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. รวงทอง ชัยประสพ)

...กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ไกรสร คือประโคน)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานการส่งออกลำไยอบแห้งของประเทศไทย
 ไปสาธารณรัฐประชาชนจีน
ชื่อผู้เขียน นางสาวปรวดี กาลวิบูลย์
ชื่อปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2554

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ไทยวัฒน์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม
3. รองศาสตราจารย์ ดร. รวงทอง ชัยประสพ

246645

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานการส่งออกลำไยอบแห้งของประเทศไทย ไปสาธารณรัฐประชาชนจีนในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทาน การส่งออกลำไยอบแห้งของประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยใช้ข้อมูล อนุกรมเวลา ระหว่างปี พ.ศ. 2539-2553 วิเคราะห์ด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติในรูป สมการถดถอยพหุคูณ โดยประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของสมการด้วยวิธีกำลังสองน้อย ที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) และเพื่อวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage--RCA) ของประเทศไทยและประเทศพม่า ในการส่งออกลำไยอบแห้งไปจำหน่ายในสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างปี พ.ศ. 2548-2553

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานลำไยอบแห้งพบว่า ราคาลำไยอบแห้ง เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า และการทำข้อตกลงเร่งลดภาษีสินค้า ผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน มีความสัมพันธ์ใน ทิศทางเดียวกับปริมาณการส่งออกลำไยอบแห้งไปสาธารณรัฐประชาชนจีน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนราคาลำไยสดที่เกษตรกรขายได้

246645

และอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินหยวน ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการส่งออก
ลำไยอบแห้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศไทยและ
ประเทศพม่าในการส่งออกลำไยอบแห้งในตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า
ประเทศไทยและประเทศพม่ามีค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมากกว่า 1
โดยประเทศพม่ามีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมากกว่าประเทศไทย

ABSTRACT

Thesis Title Factors Affecting Thailand's Dried Longan Export
Supply to the People's Republic of China

Student's Name Miss Parawadee Kanwiboon

Field of Study Master of Economics

Academic Year 2011

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Ati Thaiyanan
2. Assoc. Prof. Dr. Grai Phongam
3. Assoc. Prof. Dr. Ruangtong Chaiprasop

246645

In this thesis entitled “Factors Affecting Thailand’s Dried Longan Export Supply to the People’s Republic of China,” the researcher investigates factors affecting the Kingdom of Thailand’s dried longan export supply to the People’s Republic of China (PRC).

Relevant time series data from the period between 1996 and 2010 were analyzed using an econometric model in the form of a multiple regression equation. The coefficient of the equation was estimated using the ordinary least squares (OLS) method. Furthermore, a revealed comparative advantage (RCA) analysis comparing the Kingdom of Thailand (Thailand) and The Union of Myanmar (Myanmar) in the export of dried longans to the PRC in the period between 2005 and 2010 was also conducted.

Findings concerning the factors affecting the dried longan export supply are as follows:

The comparative prices of dried longans between Thailand and Myanmar and an agreement on reducing import duties on agricultural produce between Thailand and the PRC were found to be directly correlated with the quantity of dried longans exported to the PRC at the statistically significant reliability level of 99 percent. It was additionally determined that the price at which agriculturalists sold fresh longans and the baht/yuan exchange rate were not correlated with the quantity of dried longans exported at a statistically significant level.

In regard to the revealed comparative analysis (RCA) of Thailand and Myanmar in the export of dried longans to the PRC, it was found that both Thailand and Myanmar exhibited an RCA index greater than 1 ($RCA > 1$). However, Myanmar's RCA was at a higher level than Thailand's.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของท่านรองศาสตราจารย์ดิ
ไทยนันท์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร. ไกร
โพธิ์งาม และท่านรองศาสตราจารย์ ดร. รวงทอง ชัยประสพ คณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และช่วยดูแลตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง
พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง
และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และขอขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์เอกสิทธิ์
เดชะโกศิยวณิช ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นประธานกรรมการสอบ รวมทั้ง
ขอขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ไกรสร คือประโคน ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่า
ในการเป็นกรรมการสอบ เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ และขอขอบคุณผู้แต่ง
เจ้าของตำรา เอกสาร ผลงานวิจัย และบทความทางวิชาการต่าง ๆ ที่ได้นำมาอ้างอิงใน
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ทำให้มีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการศึกษาต่อ
ระดับปริญญาโท ขอขอบพระคุณคุณอนันต์ ภูสิทธิกุล และครอบครัวที่สละเวลาช่วยเหลือ
ทั้งการจัดหา และการเรียบเรียงข้อมูลเกี่ยวกับลำไย และขอขอบคุณพี่ ๆ ฝ่ายการเจ้าหน้าที่
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยเฉพาะเพื่อนและน้อง คือ คุณสิดานุช และคุณวนิดา
ที่เข้าใจและเอื้อเฟื้อช่วยเหลือทั้งในด้านงาน และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมทั้งคอยให้กำลังใจในวันที่ท้อแท้เสมอมา ขอขอบคุณเพื่อน
กลุ่ม 1 รวมถึงเพื่อนทุกคนที่ไม่ได้เอ่ยนามที่เป็นกำลังใจให้ และสอบถามความคืบหน้า
ระหว่างการจัดทำวิทยานิพนธ์อยู่ตลอดเวลา

สุดท้ายขอขอบคุณมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่เป็นแหล่งประสิทธิประสาทความรู้
ด้านวิชาการ และด้านสังคมสำหรับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในครั้งนี้

ปราวดี กาลวิบูลย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(8)
สารบัญตาราง.....	(11)
สารบัญภาพประกอบ.....	(14)
 บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	11
ขอบเขตของการศึกษา.....	11
สมมติฐานของการศึกษา.....	11
วิธีการศึกษา.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
2 แนวคิดทางทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	16
แนวคิดทางทฤษฎี.....	16
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	28
3 โครงสร้างอุตสาหกรรมลำไยอบแห้งของประเทศไทย.....	47
การผลิตลำไยสด.....	47
โครงสร้างตลาดลำไยของประเทศไทย.....	52
กรรมวิธีการผลิตลำไยอบแห้ง.....	61
การส่งออกลำไยอบแห้งของประเทศไทย.....	71
การนำเข้าลำไยอบแห้งของสาธารณรัฐประชาชนจีน.....	73
ข้อตกลงภายใต้กรอบความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน.....	78

บทที่	หน้า
พฤติกรรมกรรมการบริโภคผลไม้ของชาวจีน	81
การส่งออกและกระจายลำไยอบแห้งจากประเทศไทยไป	
สาธารณรัฐประชาชนจีน	84
4 วิธีการศึกษา และผลการศึกษา	89
วิธีการศึกษา.....	89
ผลการศึกษา.....	91
5 สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	99
สรุปผลการศึกษา.....	99
ข้อเสนอแนะ	100
ภาคผนวก	
ก ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	103
ข ผลการศึกษาสมการอุปทานการส่งออกลำไยอบแห้งไปสาธารณรัฐ-	
ประชาชนจีน	108
ค การคำนวณค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของประเทศไทย	
และประเทศพม่า.....	111
ง รายชื่อผู้ประกอบการลำไยอบแห้ง และแบบสำรวจความสามารถ	
ในการส่งออกลำไยอบแห้ง	113
บรรณานุกรม	119
ประวัติผู้เขียน.....	122

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	สถิติมูลค่าการส่งออกของกลุ่มประเทศอาเซียนไปยังโลกจำแนกตามประเทศระหว่างปี พ.ศ. 2544-2552	2
2	อันดับคู่ค้าที่สำคัญของประเทศไทยจำแนกตามมูลค่าการส่งออกระหว่างปี พ.ศ. 2544-2553	3
3	โครงสร้างสินค้าส่งออกของประเทศไทยที่ส่งไปสาธารณรัฐประชาชนจีนจำแนกตามมูลค่าการส่งออกระหว่างปี พ.ศ. 2544-2553	4
4	สถิติมูลค่าการนำเข้าผลไม้จากประเทศไทยของสาธารณรัฐประชาชนจีนจำแนกตามชนิดผลไม้ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2550	6
5	สรุปผลการสำรวจผู้ประกอบการลำไยอบแห้งของประเทศไทยจำแนกตามขนาดของผู้ประกอบการ	8
6	มูลค่าการส่งออกลำไยอบแห้งของประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2550-2553 จำแนกตามประเทศ	9
7	มูลค่าการนำเข้าลำไยอบแห้งของสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างปี พ.ศ. 2550-2553 จำแนกตามประเทศ	10
8	เนื้อที่และผลผลิตของลำไย จำแนกตามรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2550-2552	48
9	ผลผลิตเฉลี่ยและแหล่งเพาะปลูกลำไยจำแนกตามสายพันธุ์ที่นิยมปลูกในประเทศไทย	52
10	การบริโภคภายในประเทศและการส่งออกลำไยสดและผลิตภัณฑ์ปี พ.ศ. 2549-2553	54
11	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกลำไยของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2548-2553	54
12	ราคาส่งออกเฉลี่ยของลำไยสดและผลิตภัณฑ์ ปี พ.ศ. 2549-2553	56

ตาราง	หน้า
13 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกของตลาดส่งออกลำไยสด จำแนกตาม รายประเทศระหว่างปี พ.ศ. 2550-2553	57
14 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกของตลาดส่งออกลำไยอบแห้ง จำแนกตาม รายประเทศระหว่างปี พ.ศ. 2550-2553	58
15 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกของตลาดส่งออกลำไยกระป๋อง จำแนกตาม รายประเทศระหว่างปี พ.ศ. 2550-2553	59
16 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกของตลาดส่งออกลำไยแช่แข็ง จำแนกตาม รายประเทศระหว่างปี พ.ศ. 2550-2553	60
17 การจัดแบ่งเกรดลำไยอบแห้งจำแนกตามลักษณะ	67
18 การนำเข้าลำไยอบแห้งของสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างปี พ.ศ. 2543- 2553 จำแนกตามประเทศ.....	74
19 สรุปแหล่งผลิต และตลาดของลำไยอบแห้งสาธารณรัฐประชาชนจีน	75
20 ข้อกำหนดด้านกักกันโรคและตรวจสอบสินค้าผลไม้เมืองร้อน.....	77
21 ตัวอย่างรายละเอียดสินค้าเกษตรในพิกัดศุลกากรตอนที่ 01-08	79
22 รายได้และรายจ่ายต่อคนในเขตเมืองจำแนกตามมณฑลสำคัญช่วง ปี พ.ศ. 2539-2549.....	82
23 ค่าความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ของลำไยอบแห้ง ของประเทศไทยและประเทศพม่า ช่วงปี พ.ศ. 2548-2553 ในตลาด สาธารณรัฐประชาชนจีน	95
24 ข้อมูลที่ใช้ในการประมาณค่าสมการอุปทานการส่งออกลำไยอบแห้ง ของประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน	104
25 การคำนวณราคาโดยเปรียบเทียบของราคาลำไยอบแห้งของประเทศไทย ต่อราคาลำไยอบแห้งของประเทศพม่า	105

26 มูลค่าและอัตราการเปลี่ยนแปลงการนำเข้าลำไยอบแห้งของสาธารณรัฐ- ประชาชนจีนจากประเทศไทย และประเทศพม่าในช่วงปี พ.ศ. 2548- 2553.....	106
27 มูลค่าและอัตราการเปลี่ยนแปลงการนำเข้าสินค้าทุกชนิดของสาธารณรัฐ- ประชาชนจีนจากประเทศไทย และประเทศพม่าในช่วงปี พ.ศ. 2548- 2553.....	106
28 มูลค่าและอัตราการเปลี่ยนแปลงการนำเข้าลำไยอบแห้ง และมูลค่า การนำเข้าสินค้าทุกชนิดของสาธารณรัฐประชาชนจีนจากทุกประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2553.....	107
29 ผลการศึกษาครั้งที่ 1.....	109
30 ผลการศึกษาครั้งที่ 2.....	110
31 การคำนวณค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ลำไยอบแห้งของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2548-2553 ในตลาด สาธารณรัฐประชาชนจีน	112
32 การคำนวณค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ลำไยอบแห้งของประเทศพม่าช่วงปี พ.ศ. 2548-2553 ในตลาด สาธารณรัฐประชาชนจีน	112
33 รายชื่อผู้ประกอบการลำไยอบแห้ง ปี พ.ศ. 2554	115

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 มูลค่าและปริมาณการนำเข้าผลไม้ไทยของจีนระหว่างปี พ.ศ. 2541-2550.....	5
2 ผลกระทบของการค้าระหว่างประเทศต่อประเทศผู้นำเข้าและส่งออก	18
3 การเปลี่ยนแปลงของปริมาณอุปทานเนื่องจากราคาของผลิตผล.....	24
4 การเคลื่อนย้ายของเส้นอุปทาน	25
5 การตลาดลำไยไทย	53
6 สัดส่วนมูลค่าการส่งออกลำไยของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2553	55
7 มูลค่าการส่งออกผลไม้ที่ไทยส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน 5 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2550	72
8 ปริมาณการส่งออกลำไยสดและลำไยอบแห้งของประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน	73
9 เปรียบเทียบปริมาณการบริโภคผลไม้ของประชากรในเขตเมืองและเขตชนบท	82
10 ห่วงโซ่อุปทานส่งออกลำไยอบแห้งจากประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน	86
11 เส้นทางการขนส่งลำไยอบแห้ง.....	87
12 ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ของลำไยอบแห้งของประเทศไทยและประเทศพม่า ช่วงปี พ.ศ. 2548-2553 ในตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีน	96